

Framtidens sophämtning

Många fastighetsägare kommer att behöva bygga om sina soprum. Men samtidigt är det mycket på gång när det gäller insamling och mottagning av sopor. Teknik som skulle göra dessa investeringar onödiga.

TEXT: ERIK HÖRNKVIST ILLUSTRATION: JOHAN JARNESTAD

Allt kan slängas på samma ställe

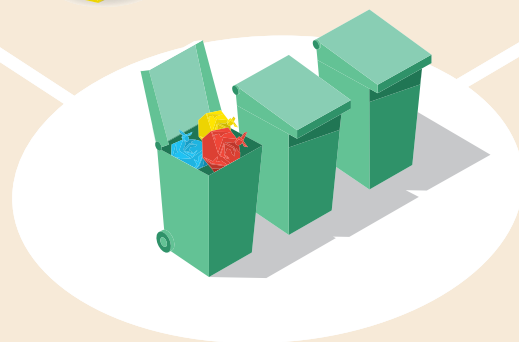
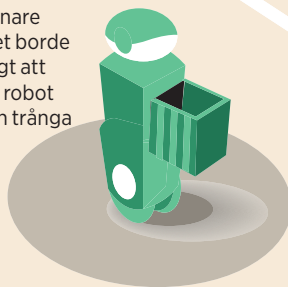
Optisk sortering innebär att olika avfallslag läggs i olikfärgade soppåsar. En fördel är att gamla sopnedkast kan behållas, man behöver inte flera olika kärl.

Datorn vet allt om din soppåse

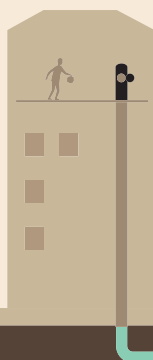
Med optisk sortering i ett sopsugssystem kan sensorer registrera vem som slänger vad och hur mycket. Genom visualisering blir vi medvetna om resursslöseri.

Kanske hämtar robotar soporna

När Amazon utvecklar teknik där drönare levererar paket borde det vara möjligt att konstruera en robot som klarar den trånga källargången.

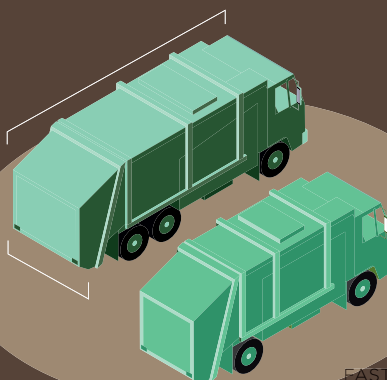
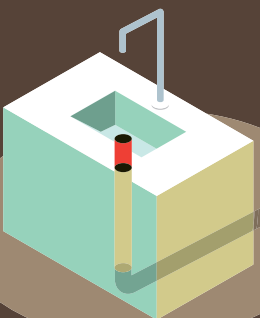

Möjlighet att ansluta fastighet till systemet.

Pragmatism eller miljöbästa lösningen

Matavfallskvarnar gör det enkelt att sortera ut matavfallet. Man slipper problem med dålig lukt och skadedjur bland hushållssoporna. Men kritikerna påpekar att biogasutbytet blir större om matavfallet hamnar direkt i röt-kammaren. Slammet som blir en rest har också sämre kvalitet.

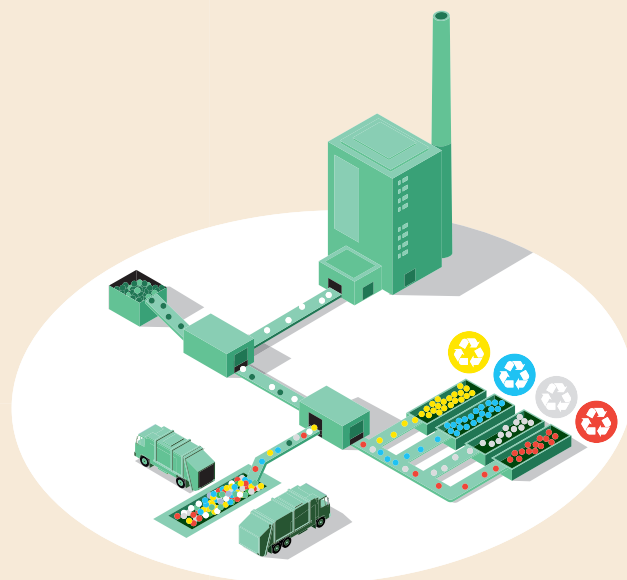

Låt fastighetsägarna påverka upphandlingen

Ett exempel: Eftersom den nya entreprenören kör med större bilar kan de pressa priset i kommunens upphandling. Men när de inte längre kan köra in på gården tvingas fastighetsägaren investera i en ny lösning. Nu pågår försök med "öppen funktionsupphandling" där fastighetsägare kan påverka utformningen av avtal.

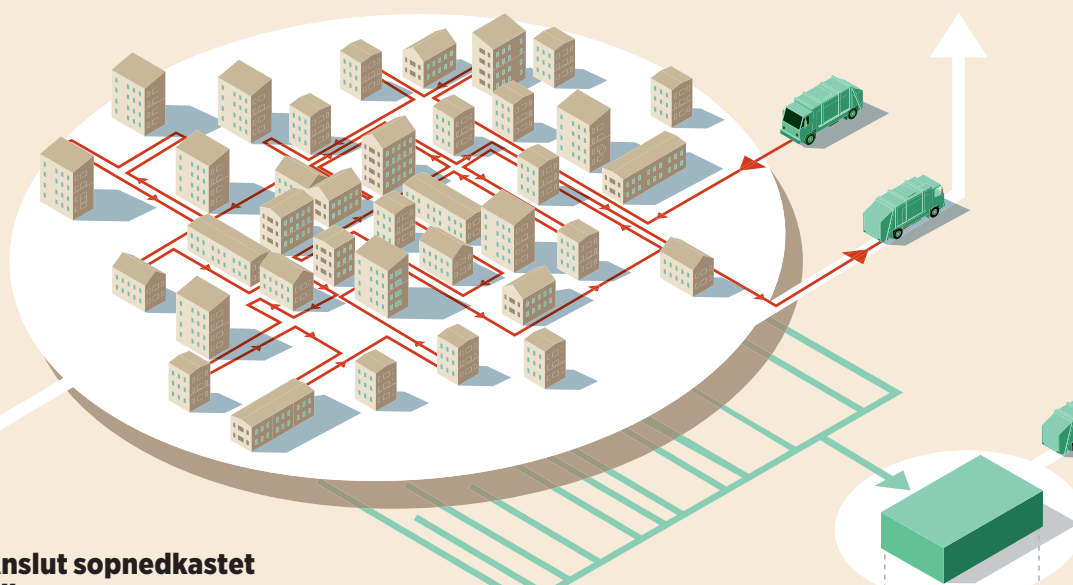
VARJE HUSHÅLL
I STOCKHOLMS
INNERSTAD
PRODUCERAR
7,6 KG
SOPOR I VECKAN

PÅ ETT ÅR BLIR DET:
392 KG
SAMMANLAGT ALLA
HUSHÅLL I INNERSTADEN
UNDER ETT ÅR:
75 771 TON

Sortering i stor skala

De blandade påsarna tippas ut på ett löpande band. Sensorer känner av färgen och skickar påsen i rätt container. Det behövs betydligt färre transporter eftersom alla fraktioner samlas in på samma gång. Och sorteringen underlättas när det görs hemma och inte på en återvinningsstation.

Anslut sopnedkastet till sopsugssystemet

Kommunen kan ordna inkast på allmän mark i kvarteret. Även papperskorgar på torg och i parker kan anslutas. Fastighetsägaren kan själv bekosta att ansluta sopnedkastet eller inkast på gården.

*I till exempel
en park... ...eller
allmänna inkast.*

Transporterna minskar drastiskt

I exempelvis Stockholms innerstad är antalet hämtställen cirka tiotusen där en sopbil ska hämta minst en gång per vecka. Det skulle kunna ersättas av ett femtiotal sopsugsterminaler.

Sopsugs-
terminal

En billig råvara för fjärrvärmens försvinner

DET FINNS en avigsida med minskade sopor. Förbud mot deponering av avfall gjorde att många kommuner såg lönsamhet i att bygga förbränningsanläggningar kopplade till fjärrvärmenäten. En utveckling som pågår än. Nu finns det en överkapacitet. De svenska anläggningarna kan bränna 6,3 miljoner ton avfall, men det finns bara 5,3 ton. Inget större problem i nuläget då det finns mängder av avfall i EU. Sopiimport är ifrågasatt, men

många bedömare menar att möjligheten att ta till vara på både värme och el i våra anläggningar gör att miljönyttan överväger.

Målet är dock att det ska bli minimala mängder. Eva Rydegran, pressekreterare på Svensk Fjärrvärme, menar att det inte är något problem.

– Fjärrvärmens har alltid anpassats efter olika bränslen – det är delvis det som är poängen. Tidigare eldades det nästan enbart

med olja men fjärrvärmebranschen har ställt om. Idag utgör olja endast cirka två procent av bränslet. Den dagen det inte finns avfall tillgängligt används helt enkelt något annat.

Men påverkar dagens avfallsförbränning ambitionerna till återanvändning och återvinning negativt? Ingen forskning finns. Enligt tidningen Miljöaktuellt diskuterar man inom Nordiska avfallsgruppen att utreda frågan.